Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0181

Jūras telpiskās plānošanas direktīvas 2014/89/ES īstenošanas ietekme uz zivsaimniecību atsevišķos zvejas apgabalos un jūras baseinos

Eiropas Parlamenta 2026. gada 20. maija rezolūcija par Jūras telpiskās plānošanas direktīvas 2014/89/ES īstenošanas ietekmi uz zivsaimniecību atsevišķos zvejas apgabalos un jūras baseinos (2024/2126(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs), ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru[1] (Jūras telpiskās plānošanas direktīva jeb JTP direktīva),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva)[2],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1380/2013 (2013. gada 11. decembris) par kopējo zivsaimniecības politiku un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1954/2003 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2371/2002 un (EK) Nr. 639/2004 un Padomes Lēmumu 2004/585/EK[3] (Kopējās zivsaimniecības politikas regula),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1139 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un groza Regulu (ES) 2017/1004[4],

– ņemot vērā Padomes Direktīvu 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par

---

1 OV L 257, 28.8.2014., 135. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj.
2 OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj.
3 OV L 354, 28.12.2013., 22. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.
4 OV L 247, 13.7.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1139/oj.

dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību[5] (Dzīvotņu direktīva),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību[6] (Putnu direktīva),

– ņemot vērā Komisijas 2022. gada 3. maija ziņojumu par progresu, kas panākts, īstenojot Direktīvu 2014/89/ES, ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru (COM(2022)0185),

– ņemot vērā ES tiesību aktus par ūdens kvalitāti un piesārņojuma kontroli (Ūdens pamatdirektīva[7], Direktīva 2008/105/EK[8], Direktīva (ES) 2024/3019[9], Padomes Direktīva 91/676/EEK[10], Direktīva 2005/35/EK[11] un Regula (EK) Nr. 1907/2006[12]),

– ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu "ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē

---

5 OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj.

6 OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj.

7 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

8 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/105/EK (2008. gada 16. decembris) par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā, un ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvas 82/176/EEK, 83/513/EEK, 84/156/EEK, 84/491/EEK, 86/280/EEK, un ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK (OV L 348, 24.12.2008., 84. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj).

9 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/3019 (2024. gada 27. novembris) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (OV L, 2024/3019, 12.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj).

10 Padomes Direktīva 91/676/EEK (1991. gada 12. decembris) attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 375, 31.12.1991., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj).

11 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem (OV L 255, 30.9.2005., 11. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/35/oj).

12 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

dabu” (COM(2020)0380) un Parlamenta 2021. gada 9. jūnija rezolūciju par šo tematu[13],

– ņemot vērā Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) 1995. gada Atbildīgas zivsaimniecības rīcības kodeksu, jo īpaši tā 10. pantu,

– ņemot vērā *FAO* brīvprātīgi piemērojamās pamatnostādnes par ilgtspējīgas mazapjoma zvejas saglabāšanu pārtikas nodrošinājuma un nabadzības izskaušanas kontekstā,

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 5. jūnija paziņojumu “Eiropas Okeāna pakts” (COM(2025)0281),

– ņemot vērā 2021. gada 7. jūlija rezolūciju par atkrastes vējparku un citu atjaunojamo energoresursu sistēmu ietekmi uz zvejniecības nozari[14],

– ņemot vērā Parlamenta 2022. gada 6. oktobra rezolūciju par impulsu okeānu jautājumā: spēcīgāka okeānu pārvaldība un bioloģiskā daudzveidība[15],

– ņemot vērā 2023. gada 9. maija rezolūciju par zivsaimniecību kopvadību ES un zivsaimniecības nozares ieguldījumu pārvaldības pasākumu īstenošanā[16],

– ņemot vērā 2024. gada 18. janvāra rezolūciju par stāvokli kopējās zivsaimniecības politikas īstenošanā un turpmākajām perspektīvām[17],

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. maija paziņojumu “Kā vairot ES akvakultūras ilgtspēju un konkurētspēju: stratēģiskās vadlīnijas 2021.–2030. gadam” (COM(2021)0236),

– ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu (SWD(2025)0003), kas pievienots dokumentam “Komisijas ziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam par Komisijas novērtējumu par dalībvalstu pasākumu programmām, kas atjauninātas saskaņā ar Jūras stratēģijas pamatdirektīvas (2008/56/EK) 17. pantu”,

– ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu 25/2023 “ES akvakultūras politika: stagnējoša ražošana un neskaidri rezultāti, kaut gan ES finansējums ir palielināts”,

– ņemot vērā Parlamentārās izpētes pakalpojumu ģenerāldirektorāta 2025. gada oktobrī publicēto informatīvo apskatu “*Fisheries in maritime spatial planning*” (“Zivsaimniecība jūras telpiskajā

---

13 Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija rezolūcija par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam: atgriezīsim savā dzīvē dabu (OV C 67, 8.2.2022., 25. lpp.).

14 OV C 99, 1.3.2022., 88. lpp.

15 OV C 132, 14.4.2023., 106. lpp.

16 OV C, C/2023/1060, 15.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1060/oj.

17 OV C, C/2024/5734, 17.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5734/oj.

plānošanā”),

– ņemot vērā pētījumu “*Implementation of the Maritime Spatial Planning Directive: Impact on fisheries in selected fishing areas and sea basins*” (“Jūras telpiskās plānošanas direktīvas īstenošana: Ietekme uz zivsaimniecību atsevišķos zvejas apgabalos un jūras baseinos”), ko publicēja Parlamentārās izpētes pakalpojumu ģenerāldirektorāts 2025. gada decembrī,

– ņemot vērā 2022. gada Kuņminas–Monreālas globālo biodaudzveidības satvaru,

– ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes 2019. gada septembra ziņojumu “*Special Report on the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate*” (“Īpašais ziņojums par okeānu un kriosfēru mainīga klimata apstākļos”),

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu, kā arī Priekšsēdētāju konferences 2002. gada 12. decembra lēmuma par procedūru patstāvīgo ziņojumu sagatavošanas atļaujas piešķiršanai 1. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 3. pielikumu,

– ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A10-0120/2026),

A. tā kā aizvien lielāka konkurence par piekļuvi jūras telpai no dažādām darbībām un nozarēm, piemēram, zvejniecības, akvakultūras, jūras transporta, kuģniecības, atkrastes atjaunīgās enerģijas, dabas saglabāšanas, jūras kultūras mantojuma saglabāšanas, piekrastes tūrisma, atpūtas darbībām, jūras gultnes nogulšņu ieguves un likvidēšanas darbībām, ko veic, izmantojot bagarēšanu, zemūdens kabeļu un cauruļvadu izmantošanas vai aizsardzības, palielina kumulatīvo spiedienu uz jūras ekosistēmām un konfliktus par jūras telpas izmantošanu, ko pastiprina institucionālā un administratīvā sadrumstalotība;

B. tā kā zvejniecība un akvakultūra ir stratēģiski svarīgas nozares ES drošībai un suverenitātei, jo īpaši pārtikas nodrošinājuma un jūras suverenitātes ziņā, un veicina piekrastes kopienu konkurētspēju un noturību; tā kā ES zivsaimniecības produkti ir veselīgi un bieži vien iegūti uz vietas, un tiem ir viens no zemākajiem rādītājiem attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām uz vienu pārtikā lietojamu dzīvnieku olbaltumvielu vienību; tā kā tāpēc jūras telpiskajā plānošanā (JTP) būtu pienācīgi jāatzīst šo nozaru stratēģiskā vērtība;

C. tā kā 2022. gadā ES pašpietiekamība jūras produktu jomā samazinājās līdz 37,5 % un aptuveni 80 % no ES patērētajiem jūras produktiem tika importēti, kas rada strukturālu atkarību no ārējiem avotiem un vājina ES pārtikas suverenitāti; tā kā tajā pašā laikā ES zvejas flote pēdējo desmit gadu laikā ir ievērojami samazinājusies un tagad ir par vairāk nekā 13 % mazāka nekā 2014. gadā; tā kā šis samazinājums apvienojumā ar pieaugošo konkurenci par jūras telpas izmantošanu apdraud zivsaimniecības nozares ekonomisko dzīvotspēju, paaudžu maiņu un flotes spēju veicināt ES nodrošinātību ar pārtiku; tā kā tāpēc, lai attīstītu konkurētspējīgu ES

zivsaimniecību, ir būtiski nodrošināt pietiekamu, līdzsvarotu un paredzamu piekļuvi jūras telpai, kā atzīts Eiropas Okeāna paktā;

D. tā kā mainīgais ģeopolitiskais konteksts un pieaugošā spriedze varētu palielināt jūras telpas izmantošanu militāriem mērķiem; tā kā JTP ir jāņem vērā ar aizsardzību un drošību saistītas darbības un operācijas, piemēram, ekskluzīvo ekonomikas zonu uzraudzība, jūras tirdzniecības aizsardzība, kopīgas militārās mācības, nelikumīgas tirdzniecības apkarošana, atmīnēšana, pirātisma apkarošana, novērošana no gaisa un satelītnovērošana, kā arī to mijiedarbība ar saimnieciskām darbībām, kas saistītas ar jūru un jūras vidi;

E. tā kā Eiropas Revīzijas palāta Īpašajā ziņojumā 22/2023 "Atkrastes atjaunīgā enerģija Eiropas Savienībā" norādīja uz darbvietu zaudēšanas risku zivsaimniecības nozarē; tā kā minētajā ziņojumā norādīts, ka nav kvantificēta galvenā ekonomiskā ietekme, ko atkrastes atjaunīgās enerģijas attīstība rada uz zivsaimniecību, un norādīts, ka būtu labāk jāapzina un jānovērš atkrastes atjaunīgās enerģijas attīstības iespējamā negatīvā ietekme uz zivsaimniecības nozari; tā kā tajā arī norādīts, ka zivju populācijas pieaugums plašākā mērogā ir neskaidrs, taču ir novērots zināms zivju blīvuma pieaugums atkrastes atjaunīgās enerģijas apgabalos, kas liecina par iespējamiem ieguvumiem zvejniekiem un zvejniecībai;

F. tā kā ES ir noteikusi juridiski saistošu mērķi līdz 2030. gadam ieviest efektīvus un platībatkarīgus atjaunošanas pasākumus vismaz 20 % tās jūras teritorijas;

G. tā kā ES ir apņēmusies līdz 2030. gadam aizsargāt vismaz 30 % no savas jūras teritorijas;

H. tā kā JSP direktīva izveido vienotu satvaru, kurā dalībvalstis organizē savu jūras ūdeņu izmantošanu, un tās mērķis ir veicināt zilās ekonomikas ilgtspējīgu attīstību un izaugsmi un mazināt konfliktu starp nozarēm, tomēr tā pati par sevi neievieš jaunus nozarei specifiskus pienākumus; tā kā direktīvas vairāk dod priekšroku kapitālietilpīgu un telpiski ekskluzīvu saimniecisko darbību paplašināšanai, kas varētu marginalizēt jūras tradicionālo, mobilo un kolektīvo izmantošanu, jo īpaši zveju;

I. tā kā ES ir nodrošinājusi JTP satvaru, tostarp pārrobežu sadarbības mehānismus; tā kā piekrastes dalībvalstīm saskaņā ar šo satvaru ir jāpieņem plānojumi, tostarp jāizstrādā un jānosaka to formāts un saturs, ievērojot savas administratīvās tradīcijas, un attiecīgi jāsadala jūras telpa dažādām darbībām un lietojumiem;

J. tā kā JTP direktīva veicina vides aizsardzību, sekmējot jūras telpas un jūras resursu ilgtspējīgu izmantošanu, un paredz, ka dalībvalstīm ir jāpiemēro uz ekosistēmu balstīta pieeja; tā kā tās mērķis ir nodrošināt efektīvu līdzsvaru starp vides, sociālajiem un ekonomiskajiem mērķiem, sistemātiski nepakārtojot tradicionālās darbības citām darbībām;

K. tā kā JTP direktīva ir cieši saistīta ar citu ES tiesību aktu un

starptautisko juridisko instrumentu, piemēram, Jūras stratēģijas pamatdirektīvas, Kopējās zivsaimniecības politikas regulas, Dzīvotņu direktīvas, Putnu direktīvas un Ūdens pamatdirektīvas, īstenošanu; tā kā tas ir saistīts arī ar juridiski saistošām un juridiski nesaistošām politikas saistībām, piemēram, Kuņminas-Monreālas globālo biodaudzveidības satvaru;

L. tā kā pēc JTP direktīvas pieņemšanas 22 dalībvalstīm ar piekrasti līdz 2016. gadam bija jāieceļ kompetentās iestādes un līdz 2021. gada 31. martam jāpieņem valstu jūras telpiskie plānojumi attiecībā uz saviem jūras ūdeņiem; tā kā astoņas dalībvalstis neievēroja šo termiņu;

M. tā kā 20 no 22 dalībvalstīm ar piekrasti līdz šim ir pieņēmušas jūras telpiskos plānojumus un daudzas pašlaik tos pārskata;

N. tā kā, izstrādājot jūras telpiskos plānojumus, dalībvalstīm ir jāņem vērā vides, ekonomiskie, sociālie un drošības aspekti, sauszemes un jūras mijiedarbība un pārrobežu sadarbība un jānodrošina visu attiecīgo ieinteresēto personu, tostarp zvejnieku un gliemju, vēžveidīgo un adatādaiņu vācēju un to pārstāvības organizāciju, kā arī tālāko reģionu kopienu agrīna, pastāvīga un efektīva iesaiste visā lēmumu pieņemšanas procesā, izmantojot augšupēju pieeju, kā arī nodrošinot, ka šī iesaiste ir atbilstoša, jēgpilna un neaprobežojas tikai ar konsultatīvu lomu;

O. tā kā JTP direktīvas īstenošanas līmenis dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras, jo tām ir atšķirīgas administratīvās un pārvaldības struktūras, sākot no lokalizētām līdz centralizētākām sistēmām; tā kā JTP ietekme ievērojami atšķiras dažādos jūras baseinos un teritorijās – daži piekrastes reģioni saskaras ar lielāku telpisko ierobežojumu un konkurējošu izmantošanas veidu koncentrāciju, kas tādējādi palielina teritoriālo nelīdzsvarotību ES;

P. tā kā dalībvalstīm savi plānojumi ir jāsaskaņo ar citām attiecīgajām dalībvalstīm un jāsadarbojas ar trešo valstu iestādēm attiecīgajā jūras reģionā; tā kā, ņemot vērā atšķirības starp dažādiem jūras reģioniem vai apakšreģioniem un piekrastes zonām, universāla pieeja šādai sadarbībai netiek uzskatīta par piemērotu;

Q. tā kā jūras telpiskie plānojumi pēc būtības un satura ievērojami atšķiras, jo JTP direktīva nenosaka detalizētus saistošus kritērijus šiem plānojumiem un nodrošina dalībvalstīm ievērojamu elastību attiecībā uz plānojumu īstenošanu un detalizētu izstrādi;

R. tā kā JTP ir ļoti vajadzīga apgabalos ar augstu aktivitātes koncentrāciju un ierobežotu jūras telpu, piemēram, Lamanšā, Baltijas jūrā un Vidusjūrā;

S. tā kā JTP būtu jāveicina ES teritoriālā kohēzija saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 174. pantu; tā kā zvejniecība un akvakultūra ir ne tikai saimnieciska darbība, tām ir arī būtiska sociāla nozīme iztikas nodrošināšanā, nodarbinātības saglabāšanā un piekrastes un salu kopienu sociālās un kultūras struktūras

saglabāšanā, jo īpaši nomaļos un tālākos reģionos;

T. tā kā zvejniecības un akvakultūras nozares saskaras ar vairākām problēmām, piemēram, spiedienu, ko rada jūras ekosistēmu stāvokļa pasliktināšanās un jūras saglabāšanas pasākumu nevienmērīga ieviešana, un spiedienu, ko rada jaunās zilās ekonomikas nozares, piemēram, atkrastes atjaunīgās enerģijas ražošana;

U. tā kā labi pārvaldīti un efektīvi aizsargāti ekoloģiski savienotu aizsargājamo jūras teritoriju tīkli ir būtisks instruments jūras bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un var veicināt ilgtermiņa ieguvumus, atjaunojot krājumus, pozitīvi ietekmējot arī blakus esošās teritorijas un nodrošinot piekrastes ekonomiku noturību, taču to efektivitāte un sociālā pieņemamība ir atkarīga no tā, kā tie tiek plānoti, pārvaldīti un koordinēti ar ilgtspējīgām zvejas darbībām, jo īpaši izmantojot uz zinātniskiem datiem balstītas diferencētas pieejas un iesaistot visas ieinteresētās personas, tostarp zvejniekus un piekrastes kopienas;

V. tā kā atkrastes atjaunīgā enerģija būs ilgtspējīga tikai tad, ja tai nebūs negatīvas ietekmes uz vidi un ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, jo īpaši no zivsaimniecības atkarīgos reģionos;

W. tā kā lēmumi par valsts energoresursu struktūru un tehnoloģijām joprojām ir dalībvalsts kompetencē;

X. tā kā aizvien pieaugošā zvejas vietu zaudēšana noved pie zvejas darbību pārvietošanas, palielinātas zvejas slodzes un konkurences starp flotēm, kā arī dažu tādu zvejniecības segmentu izzušanas, kas savas darbības nevar pārvietot, jo īpaši mazapjoma zvejniecībā, tostarp zvejnieku, kuri zvejo no krasta, piemēram, gliemju, vēžveidīgo un adatādaiņu vācēju, izzušanas; tā kā tas ietekmē arī sociālo kohēziju, nodarbinātību un jūrniecības tradīciju nodošanu;

Y. tā kā saskaņā ar kopējo zivsaimniecības politiku dalībvalstīm ir atļauts ierobežot zvejas piekļuvi zonā, kas atrodas 12 jūras jūdzes no to krasta līnijas, un tālākajos reģionos — 100 jūras jūdzes no to krasta līnijas, atļaujot to veikt tikai zvejas kuģiem, kas tradicionāli zvejo šajos ūdeņos no blakus piekrastē esošām ostām;

Z. tā kā jūras un piekrastes zonas cieš no klimata pārmaiņu un piesārņojuma radītajām sekām, jo īpaši sekām, ko rada ķīmiskie piesārņotāji un jūras un sauszemes atkritumi, kas ietekmē arī ar jūru, jūras biodaudzveidību un zivsaimniecības un akvakultūras resursiem saistītās darbības;

AA. tā kā Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES un *Brexit* sekas ir būtiski mainījušas telpisko, ekonomisko un zivsaimniecības līdzsvaru vairākos jūras baseinos, jo īpaši Lamanšā, Ziemeļjūrā un rietumu ūdeņos, kā rezultātā ES zvejas darbības ir vairāk koncentrētas ierobežotākos jūras apgabalos;

AB. tā kā jūrniecības speciālisti, piemēram, zvejnieki, var saskarties ar konkrētiem riskiem vai briesmām, kas saistītas ar kuģu drošību vai pakļautību konkrētiem nelikumīgas tirdzniecības veidiem pa jūras

ceļiem, piemēram, narkotiku tirdzniecību;

AC. tā kā zvejniecības un akvakultūras nozarē strādājošajiem būtu jāgarantē droši, taisnīgi un pienācīgi darba apstākļi un pienācīga sociālā aizsardzība; tā kā JTP lēmumi var tieši ietekmēt šo speciālistu drošību, ienākumus un darba apstākļus;

AD. tā kā daudzi jūras telpiskie plānojumi aptver tikai jūras telpu un neskar sauszemes un jūras mijiedarbību, jo īpaši sauszemes piesārņojuma ietekmi uz jūras ekosistēmām;

AE. tā kā ekosistēmā balstīta pieeja tiek īstenota nepietiekami vai netiek īstenota vispār, jo daudzām dalībvalstīm ir grūtības to piemērot praksē un saskaņot JTP direktīvas prasības ar citu tiesību aktu, piemēram, Kopējās zivsaimniecības politikas regulas vai Jūras stratēģijas pamatdirektīvas, prasībām;

AF. tā kā dalībvalstis vēl nav sasniegušas 2020. gada mērķi attiecībā uz labu vides stāvokli Eiropas jūrās, kā noteikts Jūras stratēģijas pamatdirektīvā;

AG. tā kā datu vākšanai, pārredzamībai, pieejamībai, saskaņošanai un pietiekami ātrai apstrādei ir būtiska nozīme, lai noteiktu, kā zvejniecība un akvakultūra ir iekļauta JTP; tā kā trūkst visaptverošu datu par ekskluzīvajām ekonomikas zonām un ir grūti integrēt datus dažādās nozarēs un iegūt datus no valstu iestādēm; tā kā varētu uzlabot finansējuma piešķiršanu šāda veida datu vākšanas darbībām,

Jūras telpiskās plānošanas direktīvas īstenošana un tās ietekme uz zvejniecību un akvakultūru

1. uzsver — lai gan JTP direktīva nodrošina atbilstošu starpnozaru sadarbības satvaru, dalībvalstis to ir īstenojušas nevienmērīgi;

2. atzinīgi vērtē to, ka dažas dalībvalstis ir guvušas ievērojamus panākumus JTP direktīvas īstenošanā, izmantojot integrētas valsts stratēģijas, īpašas struktūras un jūras baseinu rīcības plānus;

3. norāda, ka jūras telpiskie plānojumi dažās dalībvalstīs ir juridiski saistoši, bet citās tiem vairāk ir ieteikuma raksturs; uzsver, ka īstenošanu dalībvalstīs bieži kavē institucionālā segmentācija, sadrumstalota pārvaldība un neatbilstīgi juridiskie mehānismi vai nepietiekami finanšu resursi un cilvēkresursi, kas paredzēti šiem mehānismiem un piekļuvei tiem, jo īpaši no Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda vietējām zvejniecības un akvakultūras rīcības grupām;

4. uzsver, ka jūras teritoriju telpiskajā plānošanā būtu jāiekļauj problēmu un iespēju apzināšana, plānošanas datu vākšana, lēmumu pieņemšana un īstenošana un ka šādas plānošanas ietvaros īpaša uzmanība būtu jāpievērš zvejniecībai un akvakultūrai;

5. uzsver, ka JTP īstenošana un efektivitāte dažādos ES jūras reģionos ievērojami atšķiras, jo daži reģioni, piemēram, Baltijas jūra vai Ziemeļjūra, lielā mērā ir iekļauti jūras telpiskajos plānojumos, savukārt citiem, piemēram, Vidusjūrai, plānošanas tvērums ir

ievērojami mazāks;

6. atzinīgi vērtē Paplašinātā Ziemeļjūras baseina iniciatīvu (*GNSBI*), kas apvieno dalībvalstis un trešās valstis, lai panāktu lielāku saskaņotību un koordināciju jūras telpiskajos plānojumos;

7. uzsver, ka pārrobežu iniciatīvas joprojām ir ierobežotas un trūkst efektīvas koordinācijas, kas kavē centienus risināt kopīgas problēmas savstarpēji savienotos jūras reģionos; pauž nožēlu par grūtībām JTP sadarbībā starp dalībvalstīm un trešām valstīm, jo īpaši kaimiņos esošajām piekrastes valstīm;

8. uzsver *Brexit* ietekmi uz jūras telpisko plānošanu, jo īpaši aizsargājamo jūras teritoriju attīstību un atkrastes atjaunīgo enerģiju, kā arī citām darbībām, piemēram, blīvu jūras transportu un piekrastes tūrismu; uzsver, ka šīs izmaiņas ir izraisījušas ES zvejas flotes izslēgšanu no daudziem zvejas apgabaliem Lielbritānijas ūdeņos un zvejas piepūles maiņu un lielu zvejas noslodzi Ziemeļjūras un Lamanša apgabalos, kas kaitē ES zvejniecībai; aicina minēto apgabalu JTP sistemātiski iekļaut šos elementus;

9. uzsver, ka ir vajadzīga koordinācija starp dalībvalstīm un Apvienoto Karalisti, lai panāktu efektīvu un taisnīgu jūras baseina pārvaldību un tādējādi samazinātu daudzos izmantošanas konfliktus, ņemot vērā katras darbības ekonomisko, sociālo un vides dimensiju; šajā sakarībā atgādina par Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijā, jo īpaši tās 7. un 8. pantā, noteikto pienākumu sadarboties pāri robežām; jo īpaši aicina patiesi apspriesties ar Apvienoto Karalisti un Normandijas salām par aizsargājamo jūras teritoriju pārvaldības pasākumiem, kuros ņemtas vērā sociālekonomiskās sekas, kas rodas ES zvejniekiem;

10. uzsver, ka Vidusjūras baseinu īpaši ietekmē atkrastes enerģijas platformu un citas šāda veida infrastruktūras izplatīšanās, kas ievērojami samazina zvejniecībai pieejamo platību, ierobežo piekļuvi tradicionālajām zvejas vietām un veicina jūras telpas sadrumstalotību; norāda — lai gan dalībvalstis ir atbildīgas par infrastruktūras izmantošanas noteikšanu šajos apgabalos, to lēmumi tieši ietekmē tradicionālo zvejas vietu izmantošanu, un tāpēc tie ir saskaņoti jāintegrē JTP procesos; norāda, ka zvejas darbības jūras baseinā ietekmē arī jūras tūrisma attīstība;

11. uzsver, ka Adrijas jūrai kā daļēji slēgtam un ļoti jutīgam jūras baseinam, ko ietekmē zvejniecības, akvakultūras, jūras transporta, tūrisma un piekrastes attīstības kumulatīvais spiediens, ir īpašās iezīmes; uzsver, ka šā spiediena dēļ ir vajadzīga pastiprināta jūras baseina un pārrobežu pieeja JTP; aicina Komisiju un attiecīgās dalībvalstis sadarbībā ar kaimiņvalstīm, kas nav ES piekrastes valstis, stiprināt koordināciju, datu apmaiņu un kopīgus pārvaldības mehānismus Adrijas jūrā; uzsver mazapjoma un piekrastes zvejas nozīmi jūras baseinā un to, cik svarīga ir to integrācija JTP, lai aizsargātu to ekonomisko dzīvotspēju un kultūras mantojumu;

12. uzsver, ka Baltijas jūrai ir raksturīgas vairākas unikālas iezīmes,

tostarp tās kā daļēji slēgta jūras baseina statuss, augsta dažādu saimnieciskās darbības veidu koncentrācija, ieskaitot zivsaimniecību, jūras transportu un atjaunīgās jūras enerģijas ekspansiju, kā arī tās ekosistēmas neaizsargātība; šajā sakarībā aicina izmantot ilgtspējīgu un šiem reģionālajiem apstākļiem pielāgotu pieeju JTP; atzinīgi vērtē darbu, ko veic *HELCOM* un Baltijas jūras sadarbības tīkla (*VASAB*) Jūras teritoriālās plānošanas darba grupa, kura nodrošina stingru pamatu jūras baseinu līmeņa koordinācijai Baltijas jūrā;

13. uzsver, ka JTP direktīvas īstenošanā ir jāiekļauj arī tālāko reģionu jūras baseini, pilnībā ņemot vērā to īpatnības, tostarp mijiedarbībā ar trešām valstīm;

Jūras telpiskās plānošanas ieguvumi zvejniecībai un akvakultūrai

14. pauž nožēlu par to, ka pašreizējais JTP tiesiskais regulējums nav pienācīgi nodrošinājis gaidītos ieguvumus zvejniecībai; norāda, ka JTP nav būtiski palīdzējusi uzlabot zvejas darbību paredzamību un stabilitāti; uzsver, ka JTP trūkst minimālo mērķu un izmērāmu vides, sociālo un ekonomisko rādītāju zvejniecībām, jo īpaši maza mēroga operatoriem; uzsver, ka ES jūrlietu politika ir jāīsteno saskaņoti un efektīvi;

15. uzsver, ka JTP satvara īstenošanas nolūkā ir svarīgi veikt visaptverošu sociālekonomisko analīzi, kas ietver mazo uzņēmumu un piekrastes kopienu viedokļus; atgādina par zvejniecības un akvakultūras nozīmi pārtikas suverenitātes nodrošināšanā un ar to saistītās zinātības saglabāšanā ES un atzīst, ka sabiedrības interesēs ir vairāk ņemt vērā to nozīmi JTP;

16. uzsver, ka JTP ir labāk jāintegrē zvejniecība un akvakultūra un aktīvi jārisina telpiskās problēmas, kas ietekmē zvejniecību, tostarp atkrastes enerģijas, aizsargājamo jūras teritoriju, kuģošanas un aizsardzības zonu kumulatīvā ietekme, un jāizvairās no zvejas darbību pakāpeniskas marginalizācijas; uzsver, ka atkrastes vējparki, kad vien iespējams, būtu jānovieto zvejai mazāk piemērotās zonās, lai līdz minimumam samazinātu negatīvo ietekmi uz zvejas darbībām;

17. uzsver mazapjoma zvejas būtisko nozīmi, piemēram, vietējā nodarbinātībā, sociālajā kohēzijā un tradicionālo prasmju saglabāšanā; aicina JTP pilnībā ņemt vērā šo segmentu, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi teritorijai, zvejas vietu tuvumu un darbību drošību;

18. norāda, ka atkrastes vējparki var ietekmēt zvejniecību, mainot komerciāli zvejoto jūras sugu telpisko izplatību un skaitliskumu un nosakot piekļuves ierobežojumus drošības apsvērumu dēļ vai zvejas metožu ierobežojumus; norāda, ka, lai gan ir novēroti daži iespējamie ieguvumi zvejniekiem, tie ir būtiski tikai tad, ja zvejnieki spēj praktiski un reāli darboties šajos apgabalos;

19. uzsver — lai gan JTP tiesiskais regulējums sniedz nelielus ieguvumus akvakultūrai, ir jāuzlabo jūras telpas noteikšana, nozares atzīšana, pārrobežu saskaņotība, juridiskā noteiktība un licencēšanas

procedūru grafiks un ietekme; jo īpaši uzsver nepieciešamību JTP labāk iekļaut akvakultūru un apsvērt citas darbības, piemēram, iespējamas kopējās akvakultūras politikas izstrādi, lai efektīvāk ņemtu vērā šo nozari, kas ir svarīga ES nodrošinātībai ar pārtiku;

20. uzsver, ka mērķis līdz minimumam samazināt konfliktus starp dažādām nozarēm un jūras telpas lietotājiem nav būtiski sasniegts, jo īpaši attiecībā uz zvejniecību un akvakultūru, tostarp gliemju, vēžveidīgo un adatādaiņu audzēšanu un jaunām nozarēm, piemēram, jūras aļģu audzēšanu, kurās ir samazinājusies tām pieejamā platība, ietekmējot to konkurētspēju un iespējas attīstīt savu darbību;

21. uzsver, ka konflikti par jūras telpas izmantošanu atšķiras atkarībā no attiecīgā zvejniecības un akvakultūras darbības veida, un šādas darbības var arī konkurēt savā starpā par jūras telpu; uzsver, ka galvenie konflikti, kas ietekmē zvejniecību, ir zvejas vietu zaudēšana jūras zonu izslēgšanas, piekļuves ierobežojumu, konkurences par piekļuvi, telpiskās sadrumstalotības un vairāku jūras ekosistēmu stāvokļa pasliktināšanās dēļ, savukārt galvenie konflikti, kas ietekmē akvakultūru, ir zonējuma pārklāšanās, vides problēmas, piemēram, piesārņojums un eitrofikācija, un konkurence par iespēju iegūšanu;

22. atgādina, ka zvejniecība un akvakultūra ir atkarīga no jūras resursu ģeogrāfiskās atrašanās vietas un jūras ekosistēmu veselības stāvokļa un ka tās ir cieši saistītas ar jūras produktu vērtības ķēdi un nodarbinātību piekrastes reģionos un tāpēc to darbības nav piemērotas pārvietošanai;

23. uzsver, ka zvejniecībai netiek paredzētas prioritāras vai īpaši paredzētas teritorijas un bieži vien tai ir jādarbojas nepiešķirtās jūras telpās, un to aizvien biežāk izspiež citas darbības; norāda, ka, lai gan akvakultūra, tostarp jūraszāļu audzēšana, principā ir piemērotāka attiecīgi ierādītām teritorijām, pieejas dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras pat vienas dalībvalsts robežās un licencēšanas procedūras bieži vien ir apgrūtinošas;

24. uzsver – lai gan dažas dalībvalstis ir izveidojušas daudzfunkcionālas izmantošanas zonas, tās galvenokārt izmanto uz projektiem balstītu pieeju; uzsver, ka daudzfunkcionālas izmantošanas pieeju ir ļoti grūti īstenot attiecībā uz noteiktām darbībām, jo īpaši, kad tiek apvienota zvejniecība, biodaudzveidības aizsardzība un jūras atjaunīgā enerģija; norāda, ka daudzfunkcionāla izmantošanas pieeja rada arī bažas par apdrošināšanu un drošību zvejniekiem un akvakultūras speciālistiem; uzsver – lai gan daudzfunkcionālām zonām varētu būt potenciāls novērst cilvēka darbību kumulatīvo ietekmi, ir jāveic vairāk pētījumu, lai novērtētu to iespējamību un ietekmi; norāda, ka šādas zonas būtu jānosaka, pamatojoties uz dažādu tajās veikto darbību ekonomiskās, sociālās un vides ietekmes novērtējumu, kas jāveic, visā procesā pienācīgi iesaistot visu attiecīgo nozaru dalībniekus, kā arī citas attiecīgās ieinteresētās personas;

25. atzinīgi vērtē sekmīgus piemērus par tādu darbību kopīgu izvietošanu kā stacionāra vai peldoša atkrastes vēja infrastruktūra, ko var

izmantot arī akvakultūras, vēžveidīgo un aļģu audzēšanas, jūras faunas un floras dzīvotņu vai reģeneratīvo darbību attīstīšanai un tādām zvejas darbībām kā pasīvā un mazietekmes zvejniecība; šajā sakarībā uzsver, ka ir jāpalielina labas prakses apmaiņa un jāveic vairāk pētījumu, jo īpaši saistībā ar ekoloģisko ietekmi un ekonomisko potenciālu;

26. mudina dalībvalstis, nosakot savu energoresursu struktūru, ņemt vērā atkrastes atjaunīgās enerģijas ietekmi uz jūras ekosistēmu un zvejniecību;

27. uzsver, ka nepietiekama jūras un sauszemes koordinācija joprojām ir kritisks trūkums JTP īstenošanā, jo īpaši attiecībā uz to, ka, īstenojot biodaudzveidības aizsardzības pasākumus, netiek ņemta vērā sauszemes piesārņojuma ietekme uz jūras ekosistēmām;

28. norāda uz zvejniecības un ostu infrastruktūras un ar to saistīto iekārtu nozīmi un nepieciešamību nodrošināt JTP saskaņotību attiecībā uz šādām investīcijām infrastruktūrā atbilstīgi ES ostu stratēģijai, vienlaikus ņemot vērā visu jūrlietu darbību atkarību no efektīvas sauszemes un jūras koordinācijas;

Ieinteresēto personu iesaiste un datu vākšana

29. uzsver, ka ieinteresēto personu un piekrastes kopienu iesaiste JTP procesā ir palielinājusies, bet joprojām ir ierobežota; pauž nožēlu, ka šāda iesaiste bieži vien notiek bez agrīnas un oficiālas līdzdalības un apspriešanās, tādējādi ierobežojot iespējas patiesi ietekmēt plānošanas lēmumus; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu rīkot īstenošanas dialogu par JTP;

30. norāda uz labiem ieinteresēto personu līdzdalības piemēriem dažās dalībvalstīs, piemēram, valsts līmeņa konsultācijām un līdzdalības procesiem; tomēr pauž nožēlu par to, ka nav saistošu noteikumu par ieinteresēto personu līdzdalību; norāda, ka tas kavē attiecīgo ieinteresēto personu, piemēram, zvejnieku, akvakultūras speciālistu, interešu grupu un skarto sabiedrības locekļu, līdzdalību apspriešanās un lēmumu pieņemšanas procesos, jo īpaši attiecībā uz atkrastes atjaunīgās enerģijas projektu atrašanās vietu;

31. uzsver, ka zivsaimniecību un akvakultūru bieži aizēno citas, spēcīgākas vai ekonomiski nozīmīgas nozares, piemēram, atkrastes enerģija; pieņem zināšanai ziņojumus par strukturālu varas nelīdzsvarotību starp jūrlietu nozarēm; pauž nožēlu par to, ka atsevišķas nozares un operatori bieži apiet apspriešanās procesus uz mazāk organizētu dalībnieku, piemēram, mazapjoma zvejnieku, tostarp zvejnieku, kas zvejo no krasta, tādu kā gliemju, vēžveidīgo un adatādaiņu vācēju, rēķina; aicina īstenot visaptverošus, pieejamus un iekļaujošus apspriešanās procesus ar visām ieinteresētajām personām un izveidot korektīvus pārvaldības mehānismus, tostarp pārredzamas pamatnostādnes, kuru mērķis ir nodrošināt līdzsvarotu un pārredzamu lēmumu pieņemšanu, mazināt konfliktu iespējamību un radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp zivsaimniecību un citām nozarēm;

32. pauž nožēlu par to, ka trūkst saskaņotu un salīdzināmu datu par okeāna un jūru stāvokli, zvejniecības resursiem un klimata pārmaiņu ietekmi, kā arī par to, ka trūkst atbilstošu sociālo un ekonomisko datu, tostarp novērtējuma par JTP ietekmi uz piekrastes kopienām; uzsver, ka dalībvalstu datu vākšanas sistēmas nav saskaņotas;

33. uzsver, ka datu neatbilstība, piemēram, nesaderīgas ģeotelpiskās bāzes līnijas, un laika neatbilstība, piemēram, atšķirīgi jūras telpisko plānu pārskatīšanas cikli, kavē saskaņotas JTP un uz ekosistēmu balstītas pieejas īstenošanu; atgādina, ka modelēšanas, kartēšanas un telpiskās analīzes instrumenti ir lēmumu pieņemšanas palīglīdzekļi un nevar aizstāt demokrātiskas debates vai politisku kompromisu;

Ieteikumi

34. uzsver vajadzību pēc holistiskākas pieejas un labākas koordinācijas starp attiecīgajiem ES tiesību aktiem, jo īpaši JTP direktīvu, Kopējās zivsaimniecības politikas regulu un Jūras stratēģijas pamatdirektīvu, lai nodrošinātu JTP, tostarp uz ekosistēmu balstītas pieejas, konsekventu un efektīvu īstenošanu ar mērķi veicināt laba vides stāvokļa panākšanu; uzsver arī to, ka JTP ir pilnībā jāievēro kopējā zivsaimniecības politika kā vienīgais ES tiesiskais regulējums zivsaimniecības pārvaldības jomā un tāpēc to nevajadzētu izmantot, lai netieši ieviestu zivsaimniecības pārvaldības pasākumus, jo īpaši, ja tie nav saderīgi ar mērķi stiprināt zivsaimniecības darbību nozīmi JTP;

35. uzskata, ka jūras telpiskajiem plānojumiem būtu labāk jāatspoguļo telpiskās, vides un sociālekonomiskās vajadzības, kā arī katra jūras baseina, tostarp savienotu ekskluzīvo ekonomisko zonu, īpatnības; uzsver, ka dalībvalstīm būtu jāstiprina koordinācija starp zemes izmantošanas un jūrlietu iestādēm, izstrādājot un īstenojot jūras telpiskos plānojumus un iekļaujot plānojumos novērtējumus par sauszemes darbību ietekmi uz piekrastes ūdeņiem; uzskata, ka dalībvalstīm būtu jāņem vērā reģionālās īpatnības, tostarp salu reģionu un tālāko reģionu īpatnības, un jāievēro katras dalībvalsts administratīvās tradīcijas;

36. uzsver, ka dalībvalstīm, izstrādājot un īstenojot jūras telpiskos plānojumus, cita starpā ir jāstiprina koordinācija gan starp dalībvalstīm, gan pašās dalībvalstīs, jo īpaši starp valstu un reģionālajām iestādēm, kā arī starpnozaru koordinācija starp iestādēm, kas cita starpā atbild par vides, zivsaimniecības, enerģētikas un transporta politiku, lai nodrošinātu saskaņotu, uz ekosistēmu balstītu un integrētu pieeju;

37. aicina īstenot augšupēju, līdzsvarotu, daudzfunkcionālas izmantošanas pieeju JTP, lai līdz minimumam samazinātu negatīvo ietekmi uz jūras resursiem un biodaudzveidību un nodrošinātu, ka šīs darbības netiek izslēgtas no jūras telpas; uzskata, ka noteiktu ar zilo ekonomiku saistītu darbību attīstība nedrīkst notikt uz jūras produktu ilgtspējīgas un noturīgas ražošanas, pārtikas suverenitātes

un jūras biodaudzveidības saglabāšanas rēķina; šajā sakarībā uzskata, ka gaidāmajā JTP direktīvas pārskatīšanā būtu labāk jānostiprina pārtikas nodrošinājuma stratēģiskā nozīme; tādēļ aicina zvejniecību un akvakultūru atzīt par stratēģiski svarīgām nozarēm ar lielu sabiedrības ieinteresētību, kas sniedz būtisku ieguldījumu ES pārtikas suverenitātē un pārtikas nodrošinājumā, kā arī stratēģiskajā autonomijā un piekrastes nodarbinātībā, un tās prioritārā kārtā būtu jāņem vērā JTP, jo īpaši attiecībā uz segmentiem, kurus nevar pārvietot;

38. aicina izmantot uz pierādījumiem balstītu pieeju attiecībā uz daudzfunkcionālas izmantošanas zonām, atzīstot, ka zvejniecības un atkrastes enerģijas līdzāspastāvēšana praksē joprojām ir ierobežota un to nevajadzētu izmantot, lai pamatotu zvejniecības izslēgšanu no jūras telpas; uzsver, ka daudzfunkcionālas izmantošanas pieeja būtu jāīsteno, pamatojoties uz tehniskiem un zinātniskiem kritērijiem, kas atspoguļo zvejniecības un akvakultūras faktisko darbību; uzsver, ka daudzfunkcionālas izmantošanas zonas būtu jānosaka, pamatojoties uz dažādu tajās veikto darbību kumulatīvās ietekmes novērtējumu un rūpīgu kuģošanas un drošības analīzi; aicina šajā procesā tieši un pienācīgi iesaistīt visas attiecīgās nozares;

39. uzskata, ka JTP ir jāpieņem dinamiska un adaptīva pieeja, ņemot vērā izmaiņas jūras vidē un jūras resursos un izmantojot regulāri atjauninātus zinātniskos un sociālekonomiskos datus un rādītājus, jo īpaši tad, kad nosaka teritorijas, kas varētu izslēgt zvejas darbības, piemēram, atkrastes vējparkus, un nosaka konkrētas aizsargājamās jūras teritorijas; uzsver, ka plānošanas procesam būtu jāatspoguļo zvejas dinamiskais raksturs, proti, tas, ka flotes bieži pārvietojas atkarībā no sezonālās pieejamības un krājumu kustības, un dažu veidu zvejas rīkiem ir vajadzīga ievērojama darbības telpa;

40. aicina izveidot iekļaujošus pārvaldības mehānismus, kas nodrošina attiecīgo ieinteresēto personu, piemēram, zvejnieku, tostarp mazapjoma zvejnieku, un attiecīgā gadījumā reģionālo zvejniecības pārvaldības organizāciju (RZPO), tiešu un strukturētu iesaisti plānojumu lēmumu pieņemšanas, uzraudzības un pārskatīšanas procesos;

41. uzsver, ka JTP ietvaros ir jāpastiprina un sistemātiski jāapsver atbalsts zivsaimniecībai; atbalsta skaidra teritoriālā zonējuma un prioritāro zonu noteikšanu zivsaimniecībai, ņemot vērā zvejas resursu kustību un attīstību, tradicionālo zvejas un akvakultūras zonu atzīšanu, nepieciešamību saglabāt un aizsargāt vidi un uzlabot zivju krājumu stāvokli; uzsver, ka zonējums būtu jāpielāgo dažādiem flotes segmentiem, kā arī jūras baseiniem un tam būtu jābalstās uz stingriem zinātniskiem un sociālekonomiskiem novērtējumiem un rādītājiem, lai zivsaimniecības nozarei nodrošinātu lielāku pamanāmību un paredzamību; aicina obligāti novērtēt zvejas pārvietošanas kumulatīvo sociālekonomisko ietekmi, tostarp ietekmi uz ES flotes konkurētspēju, rentabilitāti, drošību jūrā un paaudžu maiņu;

42. uzsver, ka jo īpaši ir jāpalielina to rezervēto zonu skaits, kas paredzētas maza mēroga mazietekmējošai piekrastes zvejai 12 jūras jūdžu zonā un kas balstās uz kopīgas pārvaldības režīmiem;

43. uzsver, ka ir jāpastiprina pētījumi par zvejas apgabalu un zvejas resursu kartēšanu un modelēšanu; uzskata, ka zivsaimniecības prioritāro zonu noteikšanā un zvejas darbību plānošanā ir jāizmanto dinamiska pieeja, lai pielāgotos zivju krājumu izmaiņām un migrācijai, kas ietekmē vēsturiskos izplatības apgabalus;

44. aicina Komisiju ierosināt kompensācijas pasākumu vai apdrošināšanas shēmu mehānismu zivsaimniecības nozarei, ja tās darbības tiek aizstātas ar alternatīviem jūras izmantošanas veidiem, tostarp finansiālus kompensācijas pasākumus, un par prioritāti noteikt jaunus saderīgus izmantošanas veidus un atbalstu zvejas maršrutu pārveidei vai investīcijām tehnoloģijās;

45. uzsver, ka jūrlietu darbību, piemēram, zvejas, tālejoša ierobežošana var negatīvi ietekmēt piekrastes kopienas, jo īpaši salās un tālākajos reģionos; aicina jūras telpisko plānojumu izstrādi, īstenošanu un pārskatīšanu visos gadījumos papildināt ar sociālās un teritoriālās ietekmes novērtējumiem, īpašu uzmanību pievēršot nodarbinātībai, darba apstākļiem, zvejnieku drošībai un piekrastes kopienu ilgtspējai, un novērtēt zvejas ierobežojumu un pasākumu bioloģisko un sociālekonomisko efektivitāti;

46. aicina Komisiju un dalībvalstis atzīt zivsaimniecību par stratēģisku un prioritāru jūras telpas lietotāju, kas ir būtisks ES pārtikas suverenitātei un pārtikas nodrošinājumam, piekrastes nodarbinātībai un stratēģiskajai autonomijai, un skaidri atspoguļot šo statusu jūras telpiskajos plānojumos un gaidāmajā JTP direktīvas pārskatīšanā;

47. šajā sakarībā aicina īstenot diferencētu pieeju mazapjoma zvejas pārvaldībai, kas ietver preferenciālu piekļuvi 12 jūras jūdžu zonā mazapjoma zvejai, mazietekmējošām darbībām un saglabāšanas projektiem;

48. aicina Komisiju un dalībvalstis arī turpmāk integrēt akvakultūru, gliemju, vēžveidīgo un adatādaiņu audzēšanu un zvejas, ko veic no krasta, tostarp gliemju, vēžveidīgo un adatādaiņu vākšanu, JTP un atzīt ekosistēmu pakalpojumus, ko sniedz zema trofiskā līmeņa un mazoglekļa akvakultūra; aicina Komisiju apsvērt turpmākas darbības, piemēram, iespējamas kopējas akvakultūras politikas izstrādi kā instrumentu šīs integrācijas veicināšanai; aicina JTP noteikt īpašu jūras telpu ilgtspējīgas akvakultūras attīstības zonām, piemēram, mazoglekļa un zema trofiskā līmeņa akvakultūrai; aicina atvieglot licencēšanas procedūras un samazināt regulatīvos šķēršļus šo darbību attīstībai; uzsver, ka licencēšanas procedūras ir jāpaātrina un jābalsta uz skaidrām vides prasībām, lai maksimāli palielinātu sociālekonomiskos ieguvumus; aicina nodrošināt stimulus, kas veicinātu akvakultūras, jo īpaši zema trofiskā līmeņa akvakultūras, ilgtspējīgu attīstību, tostarp dažādojot nebarojamu sugu, piemēram, jūraszāļu, audzēšanu;

49. uzsver, ka JTP ir vajadzīga pārredzama un daudzpusēja pārvaldība; aicina dalībvalstis nodrošināt attiecīgo ieinteresēto personu, tostarp konsultatīvo padomju un zvejnieku, akvakultūras audzētāju un gliemju, vēžveidīgo un adatādaiņu audzētāju, agrīnu, sistemātisku, jēgpilnu un nepārtrauktu līdzdalību visos JTP izstrādes, procesu, īstenošanas, galīgo rezultātu ieguves un pārskatīšanas posmos, kā arī iekļaut pārredzamu atgriezenisko saiti par to, kā ieinteresēto personu sniegtā informācija tiek izmantota lēmumu pieņemšanā; aicina nodrošināt taisnīgu attieksmi pret visām ieinteresētajām personām un piekrastes un salu kopienām neatkarīgi no to finansiālajiem, administratīvajiem vai organizatoriskajiem līdzekļiem, izmantojot pārredzamus apspriešanās formātus;

50. uzskata, ka kopīgai pārvaldībai vajadzētu būt JTP pārvaldības un lēmumu pieņemšanas modelim; uzsver ieguvumus, ko sniedz šis modelis, kas ļauj tieši iesaistīt ieinteresētās personas, labāk pārvaldīt zvejas resursus, kopīgot paraugpraksi un īstenot pieeju, kas pielāgota vietējai realitātei, jo īpaši, ja tas balstās uz esošām un pārbaudītām struktūrām un vietējo zvejnieku kopienu un citu struktūru, piemēram, RZPO, praktiskajām zināšanām; uzsver, ka kopīga pārvaldība var arī palīdzēt veicināt paaudžu maiņu nozarē un stiprināt mazapjoma un piekrastes flotu ekonomisko noturību;

51. uzsver ieguvumus, ko vietējā JTP īstenošanā sniedz augšupējas struktūras, piemēram, sabiedrības virzīta vietējā attīstība un vietējās rīcības grupas, vietējās un reģionālās pašvaldības, zvejnieku un vācēju organizācijas, zivsaimniecības sieviešu organizācijas un citas organizācijas vietējā un reģionālā līmenī;

52. aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt ieinteresēto personu, jo īpaši mazapjoma zvejnieku, tostarp zvejnieku, kuri zvejo no krasta, piemēram, gliemju, vēžveidīgo un adatādaiņu vācēju, un viņu organizāciju, kā arī piekrastes un salu kopienu, tostarp šādu tālāko reģionu kopienu, spēju veidošanu, lai tie būtu labāk sagatavoti aktīvai un efektīvai dalībai sabiedriskajā apspriešanā un lēmumu pieņemšanas procesos saistībā ar JTP; šajā sakarībā uzsver, ka ir svarīgi atbalstīt paaudžu maiņu, un aicina dalībvalstis nodrošināt, ka telpiskās plānošanas lēmumi nerada papildu šķēršļus jauniešiem, kas iesaistās zivsaimniecībā;

53. uzsver, ka, nosakot teritorijas, kas paredzētas atkrastes atjaunīgajai enerģijai vai jūras ekosistēmu aizsardzībai, ir jāņem vērā ietekme uz zvejniecību un akvakultūru, tostarp vēsturiskām un tradicionālām zvejas vietām; uzstāj uz vajadzību sistemātiski novērtēt kumulatīvo ietekmi uz vidi un sociālekonomisko jomu un nodrošināt, ka attiecīgie speciālisti, jo īpaši zvejnieki atkrastes vējparku projektu gadījumā, tiek iepriekš informēti un ar viņiem obligāti apspriežas pirms lēmumu pieņemšanas; šajā sakarībā aicina novērtēt atkrastes vējparku ietekmi uz zvejas resursu stāvokli un kvantificēt to radītās būtiskākās sekas uz sociālo un ekonomikas jomu;

54. uzsver, ka jūras ekosistēmu aizsardzības pasākumiem būtu

jāpamatojas uz zinātniskiem un sociālekonomiskiem novērtējumiem un tie jāpielāgo katras teritorijas aizsardzības vajadzībām; uzsver, ka, izveidojot un pārvaldot dažādas aizsargājamās jūras teritoriju kategorijas, ja tas ir saderīgi ar saglabāšanas mērķiem un labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem ieteikumiem, būtu jānodrošina līdzāspastāvēšana ar ilgtspējīgām zvejas darbībām, tostarp izmantojot atbilstīgus, diferencētus pārvaldības pasākumus un izvairoties no automātiskas izslēgšanas; uzsver arī "citu iedarbīgu konkrētai teritorijai paredzētu saglabāšanas pasākumu" potenciālu;

55. aicina Komisiju un dalībvalstis sistemātiski un zinātniski novērtēt jūras zonu kopīgas izmantošanas potenciālu, tostarp aizsargājamu jūras teritoriju izveidei vai atkrastes atjaunīgās enerģijas ražošanai, un izvairīties no tā, ka dažādas jūras zonas tiek uzskatītas par savstarpēji izslēdzošām; uzsver, ka visu ieinteresēto personu un jo īpaši zvejnieku aktīva iesaistīšana aizsargājamo jūras teritoriju plānošanā, pārvaldībā un izvērtēšanā veicina lielāku vides efektivitāti, saglabāšanas pasākumu lielāku pieņemšanu un šo teritoriju labāku integrāciju JTP; uzsver, ka ir vairāk jāņem vērā klimata pārmaiņas un zivju krājumu izplatības izmaiņas, lai nodrošinātu elastīgu pieeju zonējumam, kas atspoguļo zivsaimniecības dinamisko raksturu;

56. aicina Komisiju atbalstīt vairāk pārrobežu un uz jūras baseiniem balstītu pieeju JTP, veicinot esošās iniciatīvas, piemēram, Paplašinātā Ziemeļjūras baseina iniciatīvu; aicina Komisiju un dalībvalstis kopā ar piekrastes kaimiņvalstīm iesaistīties kopīgās pārvaldības reģionālajās platformās, par paraugu ņemot Baltijas jūras vides aizsardzības komisiju (pazīstama arī kā Helsinku komisija jeb *HELCOM*), tostarp ar mērķi apzināt kopējos zvejniecības koridorus;

57. aicina dalībvalstis papildināt valstu plānojumus ar tādiem plānojumiem, kas vairāk vērsti uz jūras baseiniem, un attiecīgā gadījumā izstrādāt makroreģionālās plānošanas stratēģijas, tostarp kopīgus jūras telpiskos plānojumus; mudina dalībvalstis un trešās valstis, jo īpaši piekrastes kaimiņvalstis, padziļināt sadarbību JTP jomā, jo īpaši Apvienotajai Karalistei, Vidusjūrai un Baltijas jūrai piegulošajos baseinos; atbalsta stingrāku jūras baseina pieeju JTP, nodrošinot, ka zvejniecība ir pilnībā integrēta pārrobežu plānošanas satvaros un ka sadrumstalotie valstu lēmumi tai nerada nelabvēlīgus apstākļus;

58. aicina pastiprināt sadarbību JTP jomā starp ES, tās dalībvalstīm un trešām valstīm; uzsver, ka ir vajadzīga labāka koordinācija starp Lamanša piekrastes valstīm; īpaši uzsver situāciju Lamanša reģionos, kur ir jāuzlabo sadarbība ar Apvienoto Karalisti un Normandijas salām, jo īpaši attiecībā uz aizsargājamo jūras teritoriju noteikšanu; uzskata, ka sadarbībai šajā jomā ir jāietver obligāti un pārredzami apspriešanās procesi ar ieinteresētajām personām; aicina ES, Apvienoto Karalisti un citas attiecīgās puses izstrādāt reģionālo pārvaldības plānu Lamanšam un Ziemeļjūrai, lai nodrošinātu resursu ilgtspējīgu izmantošanu un zivsaimniecības daudzgadu pārvaldību;

59. uzsver, ka šādā sadarbībā ar trešām valstīm ir jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi un jāizvairās no zvejas piepūles pārvietošanas, kas kaitē ES flotēm un zvejnieku kopienām; tādēļ aicina Komisiju īstenot strukturētu pieeju dialogam un sadarbībai ar piekrastes kaimiņvalstīm, cenšoties veicināt līdzīgus vides, pārvaldības un sociālos standartus, un būt gatavai veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai aizsargātu ES intereses;

60. aicina integrēt JTP klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pasākumus un citus attiecīgus vides pasākumus, lai risinātu problēmas, kas ietekmē zvejniecību un akvakultūru, piemēram, piekrastes eroziju, ūdens temperatūras paaugstināšanos, invazīvas sugas, okeānu paskābināšanos, piesārņojumu gan no sauszemes, gan jūras avotiem un kumulatīvo ietekmi; uzsver, ka šiem risinājumiem jābūt samērīgiem, pielāgotiem vietējiem apstākļiem un iepriekš izvērtētiem no izmaksu lietderības viedokļa, izvairoties no universālas pieejas, kurā netiek ņemta vērā katra jūras baseina realitāte; uzsver, ka zvejniekiem var būt liela nozīme uzraudzības, agrīnas atklāšanas un saglabāšanas centienos ar nosacījumu, ka viņi tiek pienācīgi iesaistīti, apmācīti un atbalstīti;

61. uzsver krasta erozijas un krasta līnijas atkāpšanās ietekmi uz piekrasti, jo īpaši teritorijās, kurās ir izveidotas un attīstītas akvakultūras darbības; šajā sakarībā aicina izstrādāt ES piekrastes noturības plānu, kurā būtu iekļauta integrēta piekrastes zonas pārvaldība, klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās tām, sauszemes un jūras mijiedarbība, jūras un sauszemes piesārņojums, piekrastes pielāgošanās pasākumi un mērķtiecīgs atbalsts akvakultūrai; uzskata, ka dalībvalstīm šajā ziņā ir svarīga loma un ka šī ietekme ir jāņem vērā dalībvalstu jūras telpiskajos plānojumos;

62. pauž dziļas bažas par Komisijas ierosināto reformu attiecībā uz dažādiem struktūrfondiem un jauno daudzgadu finanšu shēmu, kas ievērojami samazinās zivsaimniecībai piešķirtos resursus un tādējādi apdraudēs JTP direktīvas īstenošanas uzlabojumus;

63. uzsver vajadzību piešķirt ievērojamus resursus datu vākšanai un zinātniskajai pētniecībai, kā arī uzlabot datu apmaiņu un koordināciju starp dalībvalstīm; uzskata, ka standartizētāki un saskaņotāki dati un metodoloģijas palīdzēs nodrošināt zvejniecības un akvakultūras vietu JTP; šajā sakarībā uzsver, ka ir jāizstrādā un jāatjaunina zinātniskie dati par klimata pārmaiņu ietekmi uz jūras ūdeņu dzīvajiem resursiem, jo īpaši attiecībā uz zivju krājumu ģeogrāfiskās izplatības vai nārstošanas vietu izmaiņām vai zivju krājumu pārvietošanu;

64. aicina uzlabot un saskaņot datu vākšanu un zvejas darbību sistemātisku kartēšanu kā priekšnoteikumu taisnīgai un uz pierādījumiem balstītai JTP; aicina Komisiju un dalībvalstis izmantot labākos pieejamos un atjauninātos datus un informāciju;

65. uzskata, ka gaidāmajai Eiropas Okeāna novērošanas iniciatīvai “Ocean Eye” būtu jāstiprina un jāsaskaņo jūras datu vākšana,

tādējādi veicinot JTP uzlabošanu; turklāt aicina izmantot Eiropas okeāna digitālā dvīņa potenciālu, lai labāk izprastu un prognozētu klimata pārmaiņu ietekmi uz jūru stāvokli un jūras resursiem, un izstrādāt atbilstošas jūrlietu plānošanas stratēģijas;

66. uzsver, ka JTP ir jāsaskaņo ar Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", tostarp nākamajā daudzgadu finanšu shēmā, lai veicinātu pētniecību un inovāciju, tostarp jomās, kas īpaši paredzētas ilgtspējīgiem un inovatīviem lietojumiem; uzskata, ka Komisijai un dalībvalstīm būtu jāveicina digitālo tehnoloģiju, piemēram, Eiropas mākslīgā intelekta rīku, izmantošana JTP atbalstam;

67. aicina Komisiju stingri uzraudzīt JTP direktīvas īstenošanu; uzskata, ka nākamajā JTP direktīvas izvērtējuma ziņojumā galvenā uzmanība būtu jāpievērš telpiskajai ietekmei uz zvejniecību un akvakultūru, ieinteresēto personu iesaistei un pārrobežu sadarbībai un jāsniedz ieteikumi par to, kā JTP direktīva varētu sniegt labākus rezultātus vides, sociālās un ekonomiskās ilgtspējas ziņā; uzskata, ka JTP būtu jānovērtē no telpiskā taisnīguma viedokļa, ar to saprotot ieguvumu un ierobežojumu taisnīgu sadali starp ieinteresētajām personām, teritorijām un paaudzēm, nevis tikai no ekonomiskās vai administratīvās efektivitātes viedokļa;

68. aicina Komisiju konsolidēt Eiropas Jūras telpiskās plānošanas platformu, sniedzot JTP projektu, kartēšanas rīku un labas prakses piemērus; mudina dalībvalstis vairāk izmantot šo platformu, izstrādājot savus jūras telpiskos plānojumus, lai veicinātu pārredzamus politikas lēmumus, neizslēdzot patiesu apspriešanos izmantošanas un interešu konfliktu risināšanā;

69. atbalsta JTP direktīvas pārskatīšanu kā daļu no 2026. gadā gaidāmā Okeāna akta; norāda, ka JTP direktīva tiek pārskatīta paralēli Jūras stratēģijas pamatdirektīvai; uzskata, ka šajā pārskatīšanā būtu jāizveido saskaņots satvars, lai uzlabotu koordināciju starp spēkā esošajiem tiesību aktiem un tiesisko regulējumu, racionalizējot noteikumus, kas pārklājas, saskaņojot mērķus, racionalizējot esošos mērķrādītājus, ieviešot minimālos mērķrādītājus jūras telpiskajos plānojumos, uzlabojot saskaņotību starp jūras un sauszemes telpisko plānošanu un izveidojot kopīgus pārvaldības instrumentus; uzskata, ka šai pārskatīšanai jo īpaši būtu jāpadara par juridiski saistošiem noteikumi par ieinteresēto personu, jo īpaši zvejnieku un piekrastes kopienu, līdzdalību, nodrošinot saskaņotāku piemērošanu visās dalībvalstīs; uzskata, ka ierosinātajam tiesību aktam būtu jārada sinerģija starp dažādām regulām un nozarēm patiesi holistiskā politikas koordinācijā, neuzliekot jaunus nozarei specifiskus pienākumus; turklāt uzskata, ka ir jāievieš minimālie standarti telpas nodrošināšanai zvejniecībai un akvakultūrai, lai veicinātu pārtikas suverenitāti, stratēģisko autonomiju un zilās ekonomikas ilgtspēju un konkurētspēju;

70. uzskata, ka JTP direktīvas pārskatīšanā būtu jāpadziļina arī

pārrobežu, daudzfunkcionālas izmantošanas pieeja, lai mazinātu kumulatīvo ietekmi un uzlabotu ieinteresēto personu iesaisti; uzskata, ka ir svarīgi arī izmantot pārskatīšanu, lai samazinātu sadrumstalotību un nenoteiktību ES zvejas flotei;

71. uzskata, ka Okeānu aktā būtu jāiesaista visas ES teritorijas un jāņem vērā to īpatnības, jo īpaši kas attiecas uz tālākajiem un salu reģioniem; uzsver, ka gaidāmā priekšlikuma izstrādē ir svarīgi iesaistīt Parlamenta Zivsaimniecības komiteju, jo īpaši attiecībā uz pārtikas suverenitāti, zvejniecības un akvakultūras stratēģisko lomu un kopējās zivsaimniecības politikas efektīvu īstenošanu;

72. uzskata, ka gaidāmajai JTP direktīvas pārskatīšanai vajadzētu būt cieši saistītai ar Okeāna pakta īstenošanu, pietiekamu finanšu resursu nodrošināšanu, jo īpaši nākamajā daudzgadu finanšu shēmā, un konkrētām darbībām, lai nodrošinātu tās efektīvu īstenošanu un izvairītos no negatīvas ietekmes uz dalībvalstīm un ieinteresētajām personām; uzsver, ka šādiem resursiem ir jābūt pietiekamiem, paredzamiem un viegli pieejamiem un ka to izmantošanā par prioritāti ir jānosaka pasākumi ar jūtamu ietekmi;

73. aicina Komisiju, izstrādājot redzējumu 2040. gadam par zvejniecību un akvakultūru, pilnībā integrēt JTP un sasaistīt šīs iniciatīvas ar kopējās zivsaimniecības politikas izvērtējuma secinājumiem;

°

° °

74. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.